

UNIVERSITY OF BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTY OF ORTHODOX THEOLOGY
DOCTORAL SCHOOL „ISIDOR TODORAN”

***THE INTELLECTUAL AND SPIRITUAL PROFILE OF THE
ORTODOX PREACHER***

– PhD thesis –
SUMMARY

Specialty: Catechetics and Omiletics

Scientific coordinator: Revd. Prof. Dr. Vasile Gordon

Candidate:
Vișan Ionuț

CLUJ-NAPOCA
2019

CONTENTS

INTRODUCTION

I. APPEAL TO EXAMPLES: PORTRAITS OF RENOWNED PREACHERS

I.1. THE PORTRAIT OF THE PERFECT PREACHER: OUR SAVIOUR JESUS CHRIST

I.2. SAINT JOHN THE BAPTIST AS PREACHER

I.3. REPRESENTATIVE EXAMPLES FROM THE HISTORY OF PATRISTIC AND POST-PATRISTICAL PREACHING

I.3.a. Saint John Chrysostom

I.3.b. Blessed Augustine

I.3.c. Saint Gregory Palamas

I.4. REPRESENTATIVE EXAMPLES FROM THE ROMANIAN HISTORY OF PREACHING

I.4.a. Clergy preachers

I.4.a.1. Metropolitan Bartolomeu Anania

I.4.a.2. Revd. Constantin Galeriu

I.4.b. Laymen preachers

I.4.b.1. Prof. Teodor M. Popescu

I.4.b.2. Olga Greceanu

II. THE INTELLECTUAL-CHRISTIAN PROFILE OF THE ORTHODOX PREDICATOR

II.1. THE EDUCATION WITHIN THE FAMILY

II.2. TRAINING BY STUDY

II.2.a. The learning of the general culture in school

II.2.b. The acquisition of theological notions and the teaching of faith in college

II.2.c. The permanent reading

II.2.c.1. The theological literature

II.2.c.2. The secular literature

II.3. THE NATIVE SKILLS OF THE ORTHODOX PREACHER

II.3.a. The cultivation of intelligence

II.3.b. The preacher's memory and ways of cultivating it

II.3.c. The cultivation of language and the ability to speak in public

II.3.c.1. The notions of homiletic language and style

II.3.c.2. Exercises for cultivation of language and the ability to speak in public

II.3.d. The effort of personal creation

II.3.d.1. Imagination – the basic structure of the preacher's originality

II.3.d.2. Writing studies and articles

II.3.d.3. Writing of sermons and catechesis

II.3.d.4. Writing books and poems

III. THE SPIRITUAL PROFILE OF THE ORTHODOX PREACHER

III.1. THE VIRTUES THAT REGARD THE PERSONAL (SYNERGISTIC) RELATION WITH GOD

III.1.a. Faith

III.1.b. Hope

III.1.c. Love

III.1.d. Personal prayer

III.2. THE VIRTUES THAT REGARD THE PERSONAL RELATION WITH THE OTHERS AND ONESELF

III.2.a. Empathy

III.2.b. Patience

III.2.c. Humility, discretion and gentleness

III.2.d. Joy and peace

III.2.e. Holiness – personal example and moral responsibility

III.2.f. Confession

III.2.g. Silence, loneliness and meditation

III.3. OTHER FACTORS FOR THE SPIRITUAL PROGRESS OF THE PREACHER

III.3.a. The preacher's family

III.3.b. Spiritual readings

III.3.c. Pilgrimages

III.3.d. Church chant

CONCLUSIONS

BIBLIOGRAPHY

Keywords:

- Preacher;
- Sermon;
- Personality;
- Pulpit;
- Intellectual profile;
- Spiritual profile;
- Virtues;
- Personal example

SUMMARY

In the *introduction* of the thesis, I have presented elements related to the motivation, the importance and the topicality of the theme. In the contemporary society, where the mass media, the Internet and the most diverse social networks play an important role in influencing the people's behavior and in forming opinions, the homily can no longer be just a simple set of teachings spoken during the service of the Holy Mass. The homily must be built with great responsibility, must be able to meet the aspirations and spiritual problems of the faithful and, also, be matched by the powerful personality of the preacher. The preacher must assume the responsibility for truly understanding what the purpose of the sermon is. The vast majority of believers need a word of consolation for the problems, a strengthening in the spiritual and worldly temptations they face daily, a secure motivating of themselves in order to change their lives to virtue, an increasing in their efforts to advance in communion with the Good God and other people. Of course, all these things do not presuppose the downplaying of the homiletic discourse, but merely its adaptation to the needs of those to whom it addresses. Empathy, humility and patience are just some of the virtues that help the preacher to fit his word. In the same vein, the duration of the act of preaching has a determining role in the success of a pulpit speech. Long sermons, for the most part, tend to lose the listener's attention at one point, and short ones may be insufficient to reach their goal.

The state of research. It should be noted that the Romanian homiletic theology „enjoys” merely succinct presentations of this subject, which do not exceed 20 pages. Most of this bibliography dates from the first and second third of the twentieth century and consists in a series of studies in Church theological journals; there are also some treatises or works from Catholic and Protestant churches. In this regard, I consider justified the decision to try to outline a profile of the Orthodox preacher, consisting in the critical perception of the information left by the Holy Fathers and the personal example of brilliant preachers. That is why I am using the analysis of the life and activity of a bunch of renowned preachers that will serve as a guide and reference in our research. I note from the beginning that, given the complexity and depth of the themes contained in this work, I consider a real advantage the frequent recourse to Patristic and Philokalic writings, which will strengthen and support our premises.

The present paper deals with the analysis of the *intellectual-Christian and spiritual profile of the Orthodox preacher*. The paper highlights the essential qualities that help the Orthodox preacher to achieve the purpose of his or her speeches. The analysis is structured

on three levels: examples of consecrated preachers in the history of the Church, the intellectual and the spiritual profile.

I.

Thus, in the first part, I considered it useful to accomplish a brief selective presentation of „successful” preachers. It is unambiguous that this intention could not have been accomplished without starting from the One who was the most important preacher of all ages: our Savior Jesus Christ, who is, from the beginning of the Christian Church, the perfect model for His servants. Thus, the Holy Apostles and the Holy Fathers who have followed Him have developed their personality through His imitation, but especially through the grace received from Him in order to strengthen them. The conclusion is that in his mission of preaching the divine truth the servant of the pulpit cannot bring true and steady deliveries without the Savior Christ, which is why all his homiletic effort must start from Him.

We appreciated that it is relevant and sufficiently illustrative in order to support our research to incorporate it into the corpus of the work also the example of St. John the Baptist, a preacher with a special personality, a very good example for the today's preacher. I have highlighted the features that place the Lord's Forerunner as a „model of Christian living before Christianity”, among them: the courage of preaching, humility and love. Then, I presented some of the most prolific themes used by the Holy Prophet, but also a series of „homiletic methods” through which he exposed his speech.

Next, I included a selective presentation of representative models in the history of the patristic and post-patristic preaching, but also in the homiletical history of the Romanian Orthodox Church, taking into account both preachers who were consecrated by the grace of the priesthood, but also those who had brought substantial contribution to the development of the Romanian homiletic treasure.

Thus, our selection included St. John Chrysostom, Blessed Augustine and St. Gregory Palamas. I underline here that the homiletic personality of St. John Chrysostom ideally embodied the qualities that any preacher should possess: a thorough intellectual-Christian training, a zealous love for God and for the other people and a holy zeal for the service of the divine word. Blessed Augustine is a model of Christian oratory from two perspectives: his intellectual profile, which he outlined through long study and his God-loving life, which he had after the time of his conversion. I also believe that the intellectual and especially spiritual profile of St. Hierarch Gregory Palamas is a worthy model to follow by the contemporary preachers. The balance he took in consideration in terms of the intellectual-profane side and

his spiritual life proves to be a key element to be considered in the path to the accomplishment of the purpose of the sermon: the appropriation of faith, the movement of the heart, the constraint of the will.

We found it worthwhile and helpful to highlight here some homiletic personalities: among them the worthy Bartolomeu Anania and Father Constantin Galeriu. The first one, who has reached an unanimously admired oratorical peak, was one of the most outstanding preachers that the Romanian Orthodox Church has in its treasury. His vast culture, the basic features of its homiletic style, including the opening to the social, the good interpretation of Orthodox spirituality in the contemporary world, the knowledge of Romanian and universal literature, or the love of the country, recommend it as one of the examples from the high class Romanian preachers of the last decades. The personality of Father Constantin Galeriu remains present in our consciousness given his very special qualities: a priest of vocation, a good acquaintance of the Holy Scripture and of the patristic writings, an authentic theologian, a traditionalist Orthodox by the nature of his nature, with great openness to the laymen, modest and indulgent with others, but demanding with himself, full of solicitude for the needs of others. Among the most important servants of the Romanian pulpit I chose two very important personalities: Professor Teodor M. Popescu and painter Olga Greceanu. Even though he was not ordained, Teodor M. Popescu's life, perhaps, by virtue and zeal even surpassed some of his sacred confederates. The importance he attaches to the thorough intellectual-Christian training and the special attention to the cultivation of an active and profound spiritual life promote him as an outstanding model among the most renowned of the Romanian Christian Omiletics. Furthermore, his fruitful activity, both on the artistic and the theological side, recommends Mrs. Olga Greceanu as an unmistakable source of inspiration in the service and witnessing of God. Of course, the selection present in the work is subjective, given that there are some specific elements that have accompanied the lives and work of the presented people, virtues and aptitudes that have come to support our reasoning.

II.

The second part of the thesis develops some of the most important intellectual-Christian traits of the preacher, more precisely the native elements and the tools for their preservation and cultivation. Thus, I started from the presentation of the importance of family education in the further development of the future preacher. I have also treated the role of studies in institutionalized education. I have also insisted on the fact that individual study is an imperative in the continuous preparation of the preacher, and thus permanent reading is one of the frequent

occupations that any theologian must follow, but especially the one who serves the Christian pulpit. In this sense, he is called to enlighten himself in order to illuminate others. Next, I have illustrated how important the preacher's native skills are and how he can cultivate, for example, intelligence, pointing out that it is not an asset the preacher must manifest or cultivate in order to model the pedestal of his own ephemeral worldly prestige. Finally, within the same section, I analyzed the imagination of the preacher, regarded as the foundation of originality, I attempted to demonstrate the role of the cultivation of language and the formation of the ability to speak publicly in order to reach homiletic success, but also the preacher's memory, the key to a thorough exposition. The latter will influence positively the preaching every time because it will greatly improve the cursivity and the ease of pursuit of the speech. Likewise, faithful memory will help the preacher get out of confusion in more delicate situations, by succeeding in creating short intelligent points at the level of audience.

III.

The third part deals with the moral-spiritual characteristics of the preacher. Among these, I first mention faith as the most important virtue, without which the ministry of Christ cannot be possible, as it supports the foundation of the homiletic act and its receptivity by believers. Cultivating hope from the earliest period of spiritual life will provide the Orthodox preacher with a spiritually harmonious and spiritual development, which will be defining both for his later inner life and for his mission. Also, love makes the servant of the pulpit powerful and untouchable in temptations and gives him the power to feel the help of Savior Christ and witness Him to the people. I have further emphasized that the Orthodox preacher must first be a man of prayer in order to succeed in his mission. The work of unceasing prayer comes first and foremost from the hot and pure love for God, which will help his soul, thus succeeding to be an example of virtue to its hearers.

In the continuation of this last part of the work, I presented a series of virtues and occupations which relate to the personal relationship between the preacher and other people and with oneself: empathy, patience, humility, discretion and gentleness, joy and peace, holiness of life and moral importance of personal example, confession, silence, loneliness and spiritual meditation. The Orthodox preacher must manifest empathy by directing his thoughts to believers rather than himself, and so his homiletic act must reflect their difficulties and aspirations, not his ambitions and personal questions, or scholar philosophies, meant only to highlight his intellectual abilities. Being conscious of the fact that the one who actually works

through himself is God, the Orthodox preacher will do his best to lead a holy life and will earnestly fulfill his preaching work, waiting with blessed patience for his own words to take fruit in the souls of the believers to whom he speaks. The humility is unequivocally one of the virtues the Christian-Orthodox preacher must possess, being one of the attributes of his spiritual profile that helps him to step on the path of perfection and spiritual growth. Also, the servant of the pulpit must be a man who cultivates his inner peace and able to share it with others. Nonetheless, I have shown that the positive example convinces more than the word, in the same way that the negative example contradicts. Any gesture, word or deed of the orator must bear the seal of morality.

We have also considered appropriate to illustrate here four other factors that can influence the spiritual augmentation of the preacher, namely: the preacher's family, spiritual reading, pilgrimages and spiritual hymns.

In *conclusion*, I have tried to show that the synergy between the intellectual and the spiritual profile of the Orthodox preacher is the foundation of success in sermon. I also believe that much has been spoken of the content, language or style of preaching as factors of the success of the sermon, but almost none about the spiritual personality of the preacher as an essential factor in this success. The „premiere” in Romanian Omiletics is precisely the fact that it is the first time I treat this topic at the level of a doctoral thesis. The pastoral (clerical) experience of the pulpit being limited, I could not treat the subject except in a rough form, somewhat didactic in some ways, but correct from a methodological, dogmatic and spiritual point of view. I have tried to suppress these limitations by abundantly recourse to the Patristic and Philokalic writings that have come to certify the truth of those presented in this thesis.

BIBLIOGRAPHY

I. Historical Sources

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
2. *Ceaslov*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
3. *Liturghier*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2012.
4. *Viețile Sfinților pe luna noiembrie*, Editura Mănăstirea Sihăstria, Vânători, ³2006.
5. Sfântul Ambrozie al Milanului, *Despre Cain și Abel*, II, 28 (Părinți și Scriitori Bisericești, 52), trad. de Teodor Bodogae, Nicolae Neaga și Maria Hetco, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2007.
6. Sfântul Antim Ivireanul, *Despre păstoria credincioșilor*, Editura Cuvântul Vieții, București, 2016.
7. Sfântul Atanasie cel Mare, *Scrieri* (Părinți și Scriitori Bisericești, 15), vol. I, trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987.
8. Fericitul Augustin, *De doctrina Christiana*, trad. de Marian Ciucă, Editura Humanitas, București, 2002.
9. Fericitul Augustin, *Mărturisiri* (Părinți și Scriitori Bisericești, 64), trad. de Nicolae Barbu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1985.
10. Fericitul Augustin, *Commentaire de la première épître de S. Jean* (Sources Chrétiennes, 75), Les Éditions du Cerf, Paris, 1961.
11. Saint Bernard de Clairvaux, „Lettre 185”, în: *Oeuvre de Saint Bernard*, trad. Armand Ravelet, tome I, Bar le Duc, Louis Guérin, 1870.
12. Sfântul Calist Patriarhul, *Capete despre rugăciune*, 55 (*Filocalia*, 8), trad. de Pr. Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2005.
13. Cuvioșii Calist și Ignatie Xanthopol, *Cele 100 de capete*, 8 (*Filocalia*, 8), trad. de Pr. Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2005.
14. Sfântul Chiril al Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan* (Părinți și Scriitori Bisericești, 41), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000.
15. Sfântul Chiril al Ierusalimului, *Cateheze*, trad. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003, pp. 76-77.
16. Cicero, „Despre orator”, în: *Opere alese*, vol. II, Editura Univers, București, 1973.
17. Cicero, *De oratore*, with an english traslation by E. W. Sutton, London, 1967.
18. Clement Alexandrinul, *Pedagogul* (Părinți și Scriitori Bisericești, 4), trad. de Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982.
19. Clement Alexandrinul, *Stromatele* (Părinți și Scriitori Bisericești, 5), trad. de Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982.
20. Sfântul Diadoh al Foticeii, *Cuvânt ascetic*, 98 (*Filocalia*, 1), Editura Humanitas, București, 2005.
21. Avva Dorotei, *Felurite învățături de suflet folositoare*, II, 8 (*Filocalia*, 9), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2007.
22. Égérie, *Journal de voyage (Itinéraire)* (Sources Chretiennes, 296), trad. de P. Marval, Paris, 1982.

23. Epictet, *Manualul*, trad. de D. Burtea, București, Editura Minerva, 1977.
24. Avva Evagrie Ponticul, *Monahul sau Făptuitorul (Praktikos) – o sută de capitole despre viața duhovnicească*, trad. de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2016
25. Evagrie Ponticul, *Cuvânt despre rugăciune*, 101 (*Filocalia*, 1), Editura Humanitas, București, 2005.
26. Filoteu, *Cuvânt de laudă la Sfântul Grigorie Palama* (Patrologia Graeca, 151), Atena, 2004.
27. Sfântul Grigorie cel Mare (Dialogul), *Cartea regulei pastorale (Cartea grijii pastorale)*, trad. de Alexandru Moisiu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
28. Sfântul Grigorie Palama, *Omilii*, vol. I, Editura Anastasia, București, 2004.
29. Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre rânduiala cea după Dumnezeu (a vieții) și despre nevoința cea adevărată* (Părinți și Scriitori Bisericești, 29), trad. de Dumitru Stăniloae și Ion Buga, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982.
30. Sfântul Grigorie de Nyssa, „La titlurile Psalmilor”, în: *Scrieri II* (Părinți și Scriitori Bisericești, 30), trad. de Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
31. Sfântul Grigorie Sinaitul, *Capete după acrostih*, 115 (*Filocalia*, 7), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2005.
32. Sfântul Ignatie Briancianinov, *Experiențe ascetice*, trad. de Adrian și Xenia Tănăsescu-Vlas, Editura Sophia, București, 2008.
33. Ioan Carpathiul, *Cuvânt de mângâiere*, 59 (*Filocalia*, 4), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2005.
34. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Tratatul despre preoție*, trad. de D. Fecioru, București, 2007.
35. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la săracul Lazăr*, trad. de Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
36. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Către o văduvă tânără* (Patrologia Graeca, 48), 2004; în română: „Scrisoare către o văduvă tânără”, în *Cuvinte de Aur. Mângâierea celor îndoliați (despre moarte, doliu, parastase)*, trad. de Victor Manolache, Ed. Egumenița, Galați, 2015.
37. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la Psalmi*, trad. de Laura Enache, Editura Doxologia, Iași, 2011.
38. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Despre schimbarea numelor, despre răbdare, despre milostenie, despre tăria credinței, despre propovăduirea Evangheliei și alte omilii*, trad. de Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006.
39. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Predici la praznice împărătești și cuvinte de laudă la sfinți*, trad. din lb. greacă veche și note de Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006.
40. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Scrisori din exil către Olimpiada și cei rămași credincioși*, Editura Deisis, Sibiu, 2003.
41. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Scrieri III: Omilii la Matei* (Părinți și Scriitori Bisericești, 23), trad., introd., indici și note de Dumitru Fecioru, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1994.
42. Sfântul Ioan Gură de Aur, „Omilii la Facere”, I.XXI, în: *Scrieri. Partea întâi* (Părinți și Scriitori Bisericești, 21), Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987.
43. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Comentar la Evanghelia de la Ioan*, trad. de Gheorghe Băbuț, Editura Pelerinul Român, Oradea, 2005.

44. Sfântul Ioan Scărarul, *Scara dumnezeiescului urcuș* (Filocalia, 9), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1980.
45. Sfântul Ioan Scărarul, *Scara raiului*, XXIV, trad. de †Nicolae Corneanu, Editura Amarcord, Timișoara, 1998.
46. Sfântul Ioan de Kronstadt, *Viața mea în Hristos*, trad. de Boris Buzilă, Editura Sophia, București, 1995.
47. Cuviosul Ioan de la Valaam, *Raiul văzut din chilie*, trad. de Oxana Toporcean, Editura Sophia, București, 2007
48. Sfântul Isaac Sirul, *Cuvinte către singuratici*, partea a II-a, trad. de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2003
49. Sfântul Isaac Sirul, *Cuvinte despre nevoie*, XVIII (Filocalia, 10), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Harisma, București, 2005.
50. Isihie Sinaitul, *Cuvânt despre trezvie*, 14, (Filocalia, 4), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2005,
51. Sfântul Isaac Sirul, *Despre ispite, întristări dureri și răbdare*, trad. de Ștefan Nuțescu, Editura Evanghelismos, București, 2007.
52. Sfântul Macarie cel Mare, *Omiliile duhovnicești*, trad. de Constantin Cornițescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2010.
53. Sfântul Marcu Ascetul, *Despre cei ce-și închipuie că se îndreptățesc din fapte* (Filocalia, 1), Editura Humanitas, București, 2005.
54. Sfântul Marcu Evghenicul, *Opere*, vol. I, trad. Cristian Chivu, Cornel Coman și Adrian Tănăsescu, Editura Pateres, București, 2009.
55. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Capete despre dragoste* (Filocalia, 2), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2005.
56. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Răspunsuri către Talasie* (Filocalia, 3), Editura Harisma, București, 1993.
57. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, trad. introd. și note de Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006.
58. Sfântul Nectarie din Eghina, *Un portret al omului*, trad. de Gabriel Mândrilă, Editura Sophia, București, 2015.
59. Cuviosul Nichita Stithatul, *Capete despre făptuire* (Filocalia, 6), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2005.
60. Origen, *Scrieri*, II (Părinți și Scriitori Bisericești, 7), trad. de T. Bodogae, Nicolae Neaga și Zorica Lațcu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1982.
61. Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul, *Cuvinte duhovnicești - I. Cu durere și dragoste pentru omul contemporan*, trad. de Ștefan Nuțescu, Editura Evanghelismos, București, 2003.
62. Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul, *Cuvinte duhovnicești, Vol. II: Trezire duhovnicească*, trad. de Ștefan Nuțescu, Editura Evanghelismos, București, 2003.
63. Sfântul Paisie Aghioritul, *Cuvinte duhovnicești, Vol. IV: Viața de familie*, trad. de Ștefan Nuțescu, Editura Evanghelismos, București, 2003.
64. Sfântul Paisie Aghioritul, *Cuvinte duhovnicești, Vol. V: Despre patimi și virtuți*, trad. de Ștefan Nuțescu, Editura Evanghelismos, București, 2007.
65. Sfântul Paisie Aghioritul, *Cuvinte duhovnicești, Vol. VI: Despre rugăciune*, trad. de Ștefan Nuțescu, Editura Evanghelismos, București, 2013.
66. Sfântul Paisie Aghioritul, *Epistole. Cale către cer*, Schitul Lacu, Sfântul Munte Athos, f.a.
67. Paladie, *Istoria lausiacă*, trad., introd. și note de Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2007.

68. Petru Damaschin, *Învățăături duhovnicești* (Filocalia, 5), trad. de Dumitru Stăniloae, Editura Humanitas, București, 2005.
69. Sfântul Porfirie Kavsokalyvitul, *Cuvinte despre viața duhovnicească*, trad. de Gabriel Mândrilă, Editura Sophia, București, 2016.
70. Sfântul Porfirie Kavsokalyvitul, *Sfaturi despre creșterea și educarea copiilor*, trad. de Gabriel Mândrilă, Editura Sophia / Metafrază, București, 2016.
71. Sfântul Porfirie Kavsokalyvitul, *Cuvinte despre rugăciune și pocăință*, trad. de Gabriel Mândrilă, Editura Sophia / Metafrază, București, 2016.
72. Possidius, *Vita Sancti Aurelii Augustini*, în P.L., vol. 32, ed. Migne, cap. 7. f.a.
73. Sfântul Roman Melodul, *Imne*, trad., studiu introductiv și note de Cristina Rogobete și Sabin Preda, Editura Bizantină, București, 2007.
74. Cuviosul Siluan Athonitul, *Între iadul deznădejdi și iadul smereniei*, trad. de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2001.
75. Sfântul Simeon Noul Teolog, *Țelul vieții creștine*, trad. de Paulin Lecca, Editura Anastasia, București, 1996.
76. Sfântul Simeon Noul Teolog, *Imne, Epistole și Capitole* (Scrieri, III), trad. de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2001.
77. Sfântul Simeon Noul Teolog, „Discursuri teologice și etice”, în: *Scrieri*, vol. I, trad. de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2006.
78. Sfântul Simeon Noul Teolog, *Cele 225 de capete teologice și practice*, 10 (Filocalia, 6), Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
79. Sfântul Simeon Metafrastul, *Parafraza în 150 de capete* (Filocalia, 5), Editura Harisma, București, 1995.
80. Sfântul Sofronie al Ierusalimului, „Laudă Sfântului Ioan Botezătorul”, trad. de N. Petrescu, *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 1-2 (1980), pp. 128-142.
81. Sfântul Teofilact al Bulgariei, *Tâlcuirea Sfintei Evanghelii de la Luca*, ediție îngrijită de R.P. Sineanu și L.S. Desartovici, Editura Sophia, București, 2007.
82. Sfântul Vasile cel Mare, *Cuvânt către tineri*, Editura Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, Suceava, 2009.
83. Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii și cuvântări*, trad. de Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2004.
84. Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, (Părinți și Scriitori Bisericești, 17), vol. I, trad. de D. Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1986.
85. ***, *Viața și Acatistul Sfântului Proroc Ioan Botezătorul*, Editura Agapis, București, 2003.

II. Books, studies, articles

1. Alexe, Ștefan, „Personalitatea Sfântului Grigorie Palama (1296-1359)”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2012, pp. 542-560.
2. Anania, †Bartolomeu, „Marele dascăl”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2009, pp. 411-412.
3. Anania, †Bartolomeu, *Apa cea vie a Ortodoxiei* (pastorale și alocuțiuni), Editura Renașterea, Cluj Napoca, 2002.
4. Anania, †Bartolomeu, *Cuvinte de învățătură. Predici*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2009.

5. Anania, †Bartolomeu, *Cartea deschisă a Împărăției. De la Betleemul Nașterii la Ierusalimul Învierii*, Editura Polirom, Iași, 2011.
6. Anania, †Bartolomeu, *Memorii*, Editura Polirom, Iași, 2008.
7. Anania, †Bartolomeu, *Predici la duminicile Triodului*, ediție audio (4 cd-uri), Fundația „Mitropolitul Bartolomeu”, 2011.
8. Anania, †Bartolomeu, *Introducere în citirea Sfintelor Scripturi*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2001.
9. Andreicuț, †Andrei, „Mitropolitul Bartolomeu Anania, «omul fără vicleșug»”, *Tabor* V, 1 (2011), pp. 8-9.
10. Andreicuț, †Andrei, Cuvânt introductiv la *Patericul ce cuprinde în sine cuvinte folositoare ale sfinților bătrâni* (Izvoare duhovnicești, I), Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2003.
11. Andronescu, Traian, *Sfântul Ioan Botezătorul*, teză pentru licență, Tipografia Speranța, București, 1907.
12. Atkinson, Rita L., Atkinson, Richard C., Smith, Edward E., Bem, Daryl J., *Introducere în psihologie*, trad. de Leonard P. Băiceanu, Gina Ilie, Loredana Gavriliță, Editura Tehnică, București, ¹¹2002.
13. Baba, pr., Teodor, „Opera exegetică a Sfântului Ioan Gură de Aur”, *Mitropolia Banatului*, 4 (1988), pp. 25-36.
14. Baddley, Alan D., *Essentials of human memory*, Psychology Press Ltd., East Sussex, 2005.
15. Bahrim, Dragoș, „Învățământul teologic seminarial din România. Tradiție și perspective”, în: *Învățământul religios și teologic în România*, Editura Tehno Media, Sibiu, 2006, pp. 49-58.
16. Balcă, Nicolae, „Câteva trăsături ale Sfântului Ioan Hrisostom ca predicator”, *Studii Teologice*, 7-8 (1968), pp. 498-511.
17. Barret, L'Abbé, *Le Précurseur. Histoire raisonné de la vie, de la mission et des prédications de Saint Jean-Baptiste*, Paris, f. a.
18. Baștovoi, Savatie, *Sindromul „cesăfac”*, Editura Cathisma, București, 2014.
19. Baștovoi, Savatie, *Pietrele vorbesc. Mic tratat despre predică*, Editura Cathisma, București, 2010.
20. Baștovoi, Savatie, *Singuri în fața libertății*, Editura Cathisma, București, 2009.
21. Bauckham, Richard, *Jesus and the eyewitnesses*, William B. Eerdmans Publishing, Michigan, 2006.
22. Băncilă, Vasile, *Inițierea religioasă a copilului*, Editura Istros, Brăila, 1994.
23. Bârsănescu, St., *Didactica pentru Școalele normale și Seminarii*, Editura Scrisul românesc, Craiova, 1935.
24. Beldie, Constantin P., *Înaintemergătorul. Studiu istorico-biblic*, Atelierele grafice Neculai Peiu, Bârlad, 1939.
25. Beldiman, Nicușor, „Slujirea omiletică a părintelui prof. dr. Constantin Galeriu (1918-2003). Scurtă evocare la șapte ani de la trecerea în veșnicie”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2010, pp. 493-507.
26. Beldiman, Nicușor, „Vocația predicatorială a profesorului Teodor M. Popescu”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2011, p. 488.
27. Belu, Dumitru, „Predicatorul în concepția Sfântului Ioan Gură de Aur”, *Biserica Ortodoxă Română*, 3-4 (1959), pp. 357-384.
28. Belu, Dumitru, *Curs dactilografiat*, f.a.

29. Belu, Dumitru, „Lectura predicatorului”, *Mitropolia Ardealului*, 11-12 (1959), pp. 891-901.
30. Belu, Dumitru, „A propovădui, ce înțeles are”, *Mitropolia Ardealului*, 3-4 (1959), pp. 263-276.
31. Benga, Daniel, *Ethosul și mentalitățile creștinismului antic*, suport de curs pentru anul IV, București, 2010.
32. Benga, Daniel, *Metodologia cercetării științifice în teologia istorică*, Editura Sophia, București, 2005.
33. Berindei, Dan, „Familia creștină – nucleu de bază al societății”, în: *Familia creștină, o binecuvântare pentru Biserică și societate*, Editura Basilica, București, 2012.
34. Bernard, P.R., *Le mystère de Jesus*, tome I, Paris, 1967.
35. Beșchea, G.I., „Preotul așa cum îl cere poporul”, *Îngerul*, 5-6 (1941).
36. Bolocan, Carmen-Maria, *Sfintele Evanghelii. Modele pedagogice*, Ed. Fides, Iași, 2008.
37. Bolocan, Carmen-Maria, *Catehetica și didactica religiei*, Ed. Sf. Mina, Iași, 2008.
38. Bornkamm, Günther, *Jesus of Nazareth*, Harper & Row Publishers, New York, 1960.
39. Botezan, Florin, „Părintele Constantin Galeriu”, *Altarul Reîntregirii*, 1 (2013), pp. 181-210.
40. Braniște, Ene, *Despre preoție*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2004.
41. Braniște, Ene, *Îndrumări către preoți privitoare la datoria și modul de a predica*, *Mitropolia Olteniei*, 7-9 (1977), pp. 539-554.
42. Braniște, Ene, *Cuvântări și predici*, Editura Basilica, București, 2014.
43. Braniște, Marin, „Însemnările de călătorie ale pelerinei Egeria sec. 4”, *Mitropolia Olteniei*, 4-6 (1982), pp. 225-381.
44. Bria, Ion, *Iisus Hristos*, Editura Enciclopedică, București, 1992.
45. Bühler, Karl, *Theory of language. The representational function of language*, John Benjamins Publishing, Amsterdam, 2011.
46. Burmistrova, Ecaterina, *Enervarea*, trad. de Adrian Tănăsescu-Vlas, Editura Sophia, București, 2017.
47. Bursuc, Ionuț, „Imaginația o trăsătură a chipului lui Dumnezeu”, *Lumina de Duminică*, 6 aprilie 2008, p. 3.
48. Caplat, Simion, „Profilul predicatorului creștin după Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Grigorie D. și Fericitul Augustin”, *Biserica Ortodoxă Română*, 7-8 (1966), p. 489-506.
49. Caplat, Simion, „Problema formei în predica Sfântului Ioan Gură de Aur”, *Biserica Ortodoxă Română*, 7-8 (1965), pp. 703-714.
50. Caraza, Ioan, „Sfântul Ioan Botezătorul – Înainte-Mergătorul Domnului nostru Iisus Hristos”, *Studii Teologice*, 3-4 (1997), pp. 71-152.
51. Carnegie, Dale, *Cum să vorbim în public*, trad. de Irina-Margareta Nistor, Editura Curtea Veche, București, 2008.
52. Călinescu, Matei; Vianu, Ion, *Amintiri în dialog*, Editura Litera, București, 1994.
53. Călugăr, Dumitru, *Educație și învățământ*, Sibiu, 1946.
54. Căndea, Spiridon, „Pastorația”, *Mitropolia Olteniei*, 7-8 (1957), pp. 441-447.
55. Căndea, Spiridon, „Sensul preoției la Sfinții Părinți”, *Studii Teologice*, 5-6 (1950), pp. 190-197.
56. Chadwick, Henry, „Introduction”, în: Saint Augustine, *Confessions*, Oxford University Press, New York, 1991.
57. Chelcea, Septimiu, „Memoria socială – organizarea și reorganizarea ei”, în: Adrian Nicolau (coord.) *Psihologie socială*, Editura Polirom, Iași, 1996.
58. Chilea, *Considerații omiletice actuale*, în „ORT.”, an. XIX, 1967, nr. 1, p. 65-78.
59. Chilea, Sebastian, „Predica de succes”, *Mitropolia Olteniei*, 1-3 (1954), pp. 36-38.

60. Ciobotea, †Daniel, „Familia – binecuvântare primordială pentru umanitatea eternă”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2011, pp. 9-11.
61. Ciobotea, †Daniel, „Un luminător al Ortodoxiei românești”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2009, pp. 407-409.
62. Ciobotea, †Daniel, „Lumina vieții omului – moștenire netrecătoare” (cuvânt la înmormântarea mitropolitului Bartolomeu Anania), *Biserica Ortodoxă Română*, 1 (2011), pp. 43-47.
63. Ciobotea, †Daniel, *Curs de Teologie Pastorală*, pentru anul IV (semestrul II), București, 2010.
64. Ciobotea, †Daniel, *Cuvinte ale credinței, lumini pentru viață (florilegiu tematic)*, Editura Basilica, București, 2018.
65. Ciudin, Nicolae, *Studiul Vechiului Testament*, Editura Credința Noastră, București, 2001.
66. Claparède, Edouard, *Psihologia copilului și pedagogia experimentală*, trad. de Victoria C. Petrescu și Elvira Balmus, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975.
67. Clark, Mary T., *Augustine*, London, 2005.
68. Clément, Olivier, *Creștinismul bizantin*, trad. de Maria și Adrian Alexandrescu, Editura Nemira, București, 2017.
69. Codrescu, Răzvan, *10 predici de Părintele Galeriu la 10 ani de la mutarea sa la cer*, Editura Lumea Credinței, București, 2013.
70. Codrescu, Răzvan, „Leul în iarnă al Ardealului ortodox”, *Rost*, 21-22 (2011), pp. 3-4.
71. Codrescu, Răzvan, „Părintele Galeriu astăzi. Actualitatea predaniei Părintelui Galeriu la trei ani de la trecerea sa în veșnicie”, *Lumea Credinței*, 9 (2006).
72. Coman, Constantin, *Erminia Duhului*, Editura Bizantină, București, 2002.
73. Coman, Constantin, „Sfânta Scriptură în opera Sfântului Grigorie Palama”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2002, pp. 579-596.
74. Coman, Constantin; Vlăducă, Ion, *Din învățătura Sfinților Părinți. Antologie de texte patristice pe teme de dogmatică și spiritualitatea ortodoxă*, Editura Bizantină, București, f.a.
75. Coman, Constantin, *Dreptatea lui Dumnezeu și dreptatea oamenilor. Dialoguri cu Remus Rădulescu*, Editura Bizantină, București, 2010.
76. Coman, Constantin, *Între iluzia împlinirii și certitudinea eșecului. Interviu*, ediție îngrijită de Garoafa Coman, Editura Bizantină, București, 2013.
77. Coman, Ioan G., *Patrologie. Manual pentru uzul studenților Institutelor Teologice*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1956.
78. Coman, Ioan G., „Opera Fericitului Augustin și critica personală teologică din Retractările sale”, *Studii Teologice*, 1 (1959), p. 3-21.
79. Coman, Ioan G., „Personalitatea Sfântului Ioan Gură de Aur”, *Studii Teologice*, 9-10 (1957), pp. 595-616.
80. Coman, Ioan G., „Viața Sfântului Ioan Gură de Aur”, în: *Sfântul Ioan Gură de Aur – mare misionar al Bisericii*, vol. I: „Păstorul de suflete și exegeza Ortodoxiei”, Editura Basilica, București, 2015.
81. Coman, Vasile, *Cartea în slujba păstoririi creștine*, Sibiu, 1947.
82. Copăcianu, Emanuel, *Iisus din Nazaret*, Editura Doris, București, 1990.
83. Coresciuc, Roger, *Omiliile Sfântului Grigorie Palama. Analiză omiletică*, teză de doctorat, București, 2011 (republicată la Editura Doxologia, 2013, 442 pp.).
84. Cosmovici, Andrei, *Psihologie diferențială*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 1974.

85. Cosmovici, Andrei, *Psihologie generală*, Editura Polirom, Iași, 1996.
86. Cowey, Stephen R., *Cele 7 deprinderi ale persoanelor efice. Lecții importante pentru schimbarea personală*, trad. de Gina Argintescu-Amza, Editura ALLFA, București, 2016.
87. Creția, Petru, *Luminile și umbrele sufletului*, Editura Humanitas, București, 2015.
88. Cristache, Ion St., „Activitatea omiletică a Sfântului Ioan Hrisostom la Antiohia”, *Glasul Bisericii*, 5-6 (1968), pp. 701-710.
89. Cristescu, Grigore, *Vino și vezi (meditații)*, Sibiu, f.a.
90. Cristescu, Lucian, *Omiletica de la A la Z*, curs pentru Școala Misionară de voluntari, nivelul III, Casa de Editură „Viață și sănătate”, București, 1999.
91. Crowley, Sharon, *The methodical memory*, Southern Illinois University, 2010.
92. Cruga, Dinu, „Trezirea teologiei la duhovnicie”, în: Cătălin Pălimaru (ed.), *Părinții Bisericii între teologie și cultură*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, pp. 61-72.
93. Cucuș, Constantin, *Educația. Iubire, edificare, desăvârșire*, Editura Polirom, Iași, 2008.
94. Daniliuc, Mihail, „Viața monahală. Între tradiție și actualitate”, *Ziarul Lumina*, 7 ianuarie 2015, <http://ziarullumina.ro/viata-monahala-Intre-traditie-si-actualitate-98024.html>, data accesării: 02.01.2019.
95. Deleanu, Marcu M., „Textul liturgic și limbajul poetic”, *Foaia diecezană*, 6-7 (1996), p. 2.
96. Diamandi, Sterie, *Fiul lui Dumnezeu, Fiul Omului*, Editura Albatros, București, 2008.
97. Dionisiatul, Teoclit, *Dialoguri la Athos între cer și pământ*, trad. de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2015.
98. Drăgulin, Gheorghe I., „Profesorul Teodor M. Popescu: Omul, savantul ortodox și apologetul creștin”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2009, pp. 425-432.
99. Drucker, Peter F., *The Essential Drucker. Selecție din lucrările de management ale lui Peter F. Drucker*, trad. de Dan Criste, Editura Meteor Press, București, 2010.
100. Duchesne, Louis, *Histoire ancienne de l'Église*, tomul III, A. Fontemoing, Paris, 1923.
101. Enache, George, „Părintele Galeriu și creștinismul social”, *Rost*, 21-22 (2004), pp. 14-17.
102. Erickson, Stephen, „The wrong of right: The moral authority of the family”, *Journal of Medicine and Philosophy*, october 2010, pp. 600-616.
103. Evdokimov, Paul, *Vârstele vieții spirituale*, trad. Ion Buga și Anca Manolescu, Editura Humanitas, București, 2006.
104. Fecioru, Dumitru, *Epoca Fericitului Augustin*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1929.
105. Gabor, Adrian, „Un mărturisitor al Bisericii Ortodoxe Române: prof. dr. Teodor M. Popescu”, *Glasul Bisericii*, 1-3 (2003), pp. 200-224.
106. Galeriu, Constantin, „Mântuitorul Iisus Hristos Învățătorul nostru suprem”, *Ortodoxia*, 1 (1983), pp. 34-60.
107. Galeriu, Constantin, „Sfântul Grigorie Palama și Tradiția răsăriteană”, cuvânt introductiv la Sfântul Grigorie Palama, *Omilii*, vol. I, trad. de Parascheva Grigoriu, Editura Anastasia, București, 2004, pp. XXXII-XXXIII.
108. Ganciu, Maria-Elena, „Bartolomeu Anania și «aventura monahală»”, *Tabor* V, 1 (2011), pp. 114-124.
109. Gangopadhyay, Nivedita, „Introduction: Embodiment and Empathy, Current Debates in Social Cognition”, *Topoi*, 33 (2014), pp. 117-127.
110. Gardner, Howard, *Frames of mind. The theory of multiple intelligences*, Basic Books, New York, 2011.

111. Gendron, Claude; Nancy Bouchard, „La responsabilité en éducation: transformations, ruptures et contradictions”, *Revue des sciences de l'éducation* 41, 1 (2015), pp. 13-23.
112. Ghibu, Onisifor, *Despre educație*, Editura Marin Preda, București, ³1995.
113. Ghiciuc, Cristina Mihaela, „Ce trebuie să știm despre memorie”, *Ziarul Lumina*, 18 mai 2010, <http://ziarullumina.ro/ce-trebuie-sa-stim-despre-memorie-29048.html>, data accesării: 01.05.2019.
114. Gillquist, Peter E., *Întoarcerea acasă. De ce se convertesc clericii protestanți la Ortodoxie*, trad. de Alina Moldovan, Editura Eccleziast, Sibiu, 2011.
115. Golânsk și Mihailovsc, Antonie de, *Calea rugăciunii lăuntrice*, Ed. Egumenița, s.l., s.a.
116. Goleman, Daniel, *Inteligența emoțională*, trad. de Irina-Margareta Nistor, Editura Curtea Veche, București, ³2008.
117. Golu, Pantelimon și Golu, Florinda, *Psihologie. Repere ale unei învățări raționale*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
118. Gordon, Vasile (coord.), Ivan Adrian, Beldiman Nicușor, *Omiletica*, Editura Basilica, București, 2015.
119. Gordon, Vasile, *Introducere în Omiletică*, Editura Universității din București, București, 2001.
120. Gordon, Vasile, „Influența retoricii greco-romane asupra slujirii omiletice a Sfinților Trei Ierarhi”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2006, pp. 367-384.
121. Gordon, Vasile, „Mitropolitul Bartolomeu Anania și amvonul”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2011, pp. 285-302.
122. Gordon, Vasile, „Mitropolitul Bartolomeu – schiță de portret omiletic”, *Tabor* V, 1 (2011), pp. 55-64.
123. Gordon, Vasile, „Uimitoarea putere de convingere a predicilor Părintelui Galeriu”, Cuvânt înainte la *10 predici de Părintele Galeriu la 10 ani de la mutarea sa la cer*, Editura Lumea Credinței, București, 2013.
124. Gordon, Vasile, „Părintele profesor Constantin Galeriu s-a adăugat la poporul său”, *Glasul Bisericii*, 9-12 (2003).
125. Gordon, Vasile, „Părintele Galeriu. Nu doar profesor, ci și educator”, *Ziarul Lumina*, 18 noiembrie 2018, <http://ziarullumina.ro/parintele-galeriu-nu-doar-profesor-ci-si-educator-138959.html>, data accesării: 23.04.2019.
126. Gordon, Vasile, *Predica ocazională (Pareneza)*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.
127. Gordon, Vasile, „Inteligența minții sau inteligența emoțională a inimii?”, *Lumina de Duminică*, 16 iunie 2013, p. 5.
128. Gordon, Vasile, *Biserica și Școala*, Editura Christiana, București, 2003.
129. Gordon, Octavian, „Limbajul bisericesc arhaic?”, *Lumina de Duminică*, 11 noiembrie 2011, p. 2.
130. Gouguenheim, Sylvain, *Aristotel la muntele Saint-Michel. Rădăcinile grecești ale Europei creștine*, trad. de Eduard-Florin Tudor, Editura Nemira, București, 2011.
131. Greceanu, Olga, *Mărturie în cuvânt și chip - Vocabular al credinței și vieții spirituale*, vol. I-III, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2011.
132. Greceanu, Olga, *Specificul național în pictură*, Editura Idaco, Otopeni, 2010.
133. Greceanu, Olga, *Să ne rugăm... – o explicație la Sfânta Liturghie*, Editura Idaco, București, 2011.
134. Green, Julien, *Plăcerea de a te povesti ție însuși. Pagini de jurnal*, antologie, trad. și prefață de Modest Murariu, Editura Humanitas, București, ²2007.

135. Grigoraș, Costachi, „Fericitul Augustin și locul lui în pedagogia creștină”, *Teologie și viață*, 8-10 (1992), pp. 88-89.
136. Gruia, Sorin, *Discursul religios. Structuri și tipuri*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2014.
137. Hefco, Andreea, „Un emițător mai puternic decât creierul”, *Ziarul Lumina*, 16 ianuarie 2013, p. 7.
138. Hefco, Andreea, „Neuronii-oglină și schimbarea civilizației”, *Ziarul Lumina*, <https://ziarullumina.ro/societate/neuronii-oglanda-si-schimbarea-civilizatiei-83297.html>, data accesării: 17 iulie 2013.
139. Hoffman, Martin, „Empathy, Social Cognition, and Moral Action”, in: William M. Kurtines, Jacob L. Gerwitz (eds.), *Handbook of Moral Behavior and Development, Vol. 1: Theory*, Lawrence Erlbaum Associates, New York, 1991, pp. 275-301.
140. Holbea, Gheorghe, „Metanoia, de la remușcare la întâlnirea cu Dumnezeu”, în: Ștefan Buchiu (coord.), *Sensurile și importanța Sfintei Taine a Spovedaniei și ale Sfintei Taine a Împărtășaniei în teologia, spiritualitatea și misiunea ortodoxă contemporană*, Editura Basilica, București, 2015.
141. Holland, Peter C., „Forms of memory in Pavlovian Conditioning”, in: James L. McGaugh, Norman M. Weinberger, Gary Lynch (ed.), *Brain Organization and memory*, Oxford University Press, 1992, pp. 78-105.
142. Hristea, Theodor, *Sinteze de limba română*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981.
143. Huttner, Jan-Paul; Robra-Bissantz, Susanne, „An Immersive Memory Palace: Supporting the Method of Loci with Virtual Reality”, Twenty-third Americas Conference on Information Systems, Boston, 2017, <https://pdfs.semanticscholar.org/c79c/cbd98c6cde05a99f9bf7329fb2f7553505ae.pdf>, data accesării: 01.05.2019.
144. Ică jr., Ioan I., „Capitolele, Imnele și Epistolele simeoniene – problematica filologică, istorică și spirituală”, studiu introductiv în: Sfântul Simeon Noul Teolog, *Imne, Epistole și Capitole* (Scrieri, III), trad. de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2001.
145. Johnson, Marcia K., „Functional forms of human memory”, in: James L. McGaugh, Norman M. Weinberger, Gary Lynch (ed.), *Brain Organization and memory*, pp. 106-136.
146. Jurca, Eugen, *Experiența duhovnicească și cultivarea puterilor sufletești*, Editura Marineasa, Timișoara, 2001.
147. Kaleda, Gleb, *Biserica din casă*, traducere de Lucia Ciornea, Editura Cartea Ortodoxă, București, 2008.
148. Keiser, Michael, *Ghidul începătorului în practicarea rugăciunii*, trad. de Anca Mălureanu și Valentina Popescu, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2016.
149. Keith, Chris & Hurtado, Larry W., *Jesus among friends and enemies*, Baker Academic, Michigan, 2011.
150. Lăncrănjan, Ioan, *Personalitatea morală a Sfântului Ioan Hrisostom*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1937.
151. Lemeni, Adrian, *Teologie și știință*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2007.
152. Lemeni, Adrian, „Învățământul religios și teologic în fața provocărilor”, în: *Învățământul religios și teologic în România*, Editura Tehno Media, Sibiu, 2006, pp. 11-15.
153. Lieury, Alain, *Manual de psihologie generală*, trad. de Iulia Hașdeu, Editura Antet, București, 1998.
154. Mangâru, B., *Augustin și epoca sa*, București, 1915.

155. Manoilescu-Dinu, Natalia, *Iisus Hristos Mântuitorul în lumina Sfintelor Evanghelii*, Editura Bizantină, București, 2004.
156. Mantzaridis, Georgios I., *Morala creștină*, trad. de Cornel Constantin Coman, vol. II, Editura Bizantină, București, 2006.
157. Marrou, Henry-Irénée, *Sfântul Augustin și sfârșitul culturii antice*, trad. de Drăgan Stoianovici și Lucia Wald, Editura Humanitas, București, 1997.
158. Matsoukas, Nikos A., *Istoria filosofiei bizantine*, trad. de Constantin Coman și Nicușor Deciu, Editura Bizantină, București, s.a.
159. Mărtincă, Isidor, „Biserica și familia”, în: *Familia creștină, o binecuvântare pentru Biserică și societate*, Editura Basilica, București, 2012.
160. Mărtincă, Isidor, „Intervenția Bisericii în domeniul educației. Semnificația sa pastorală”, în: *Învățământul religios și teologic în România*, Editura Tehno Media, Sibiu, 2006, pp. 65-70.
161. Meyendorf, John, *Sfântul Grigorie Palama și mistica ortodoxă*, trad. de Angela Pagu, Editura Humanitas, București, 2007.
162. Meyendorf, John, *O introducere în studiul vieții și operei Sfântului Grigorie Palama*, trad. de Măriuca și Adrian Alexandrescu, studiu introd. și trad. din lb. greacă de Marius Portaru, Editura Nemira, București, 2014.
163. Meyendorf, John, *Teologia bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. și cuvânt înainte de Alexandru I. Stan, Editura Nemira, București, 2011.
164. Micle, Veniamin, „Sfântul Ioan Gură de Aur predicator social”, *Mitropolia Ardealului*, 7-8 (1968), pp. 526-543.
165. Micle, Veniamin, „Predicatorul și predica după concepția Noului Testament”, *Îndrumătorul bisericesc*, 1982 (5), pp. 66-71.
166. Micle, Veniamin, *Trepte spre amvon* (studii omiletice), Mănăstirea Bistrița (Oltenia), 1993.
167. Mihaiu, Elena; Nicolae, Elena, „Rolul familiei în transmiterea valorilor morale”, în: *Educația din perspectiva valorilor*, tom II, Editura Aeternitas, Alba-Iulia, 2010.
168. Mihalache, Adrian Sorin, „La ce ne folosește cultura generală”, *Lumina de Duminică*, 13 aprilie 2008, pp. 12-13.
169. Mihăescu, H., „Prefață la Dialogul despre oratori”, în: P. Cornelius Tacitus, *Opere*, vol. I, București, Editura Științifică, 1958.
170. Mircea, Ioan, *Dicționar al Noului Testament*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1995.
171. Moiescu, G.I., „Profesorul Teodor M. Popescu”, *Almanahul Parohiei Ortodoxe din Viena pe anul 1974*, pp. 156-157.
172. Moisiu, Alexandru, „Fericitul Augustin – păstor și îndrumător al vieții creștine”, *Studii Teologice*, 9-10 (1970), pp. 637-648.
173. Moisiu, Alexandru, „Din preocupările biblice ale Fericitului Augustin”, *Mitropolia Ardealului*, 9-10 (1965), pp. 647-659.
174. Moisiu, Alexandru, „Sfântul Grigorie cel Mare îndrumător al vieții preoțești”, *Studii Teologice*, 9-10 (1958), pp. 523-531.
175. Moldoveanu Nicu, „Cântarea bisericească fixează cel mai bine învățătura dogmatică și tradiția creștină”, *Ziarul Lumina*, 09 noiembrie 2009, <http://ziarullumina.ro/cantarea-bisericeasca-fixeaza-cel-mai-bine-invata-tura-dogmatica-si-traditia-crestina-37409.html>, data accesării: 08.04.2019.
176. Molinos, Miguel, *Ghid spiritual*, traducere de Sorin Mărculescu, Editura Humanitas, București, 2006.

177. Moltmann, Jurgen, „Teologie și formare teologică la universitățile de stat”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2004, pp. 277-283.
178. Montaigne, Michel de, *Aforisme*, antologie, traducere și prefață de Mihai Rădulescu, București, Editura Albatros, 1977.
179. Munteanu, Bogdan, *Educația creștină a copiilor*, Editura Valahia, București, 2008.
180. Mureșan, Horațiu, „Despre studenția sfinților”, în: Cătălin Pălimaru (ed.), *Părinții Bisericii între teologie și cultură*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, pp. 353-356.
181. Mureșanu, Teodora, „Reflectarea textului scripturistic nou-testamentar în creația imnografică a Sfântului Roman Melodul”, *Anuarul Facultății de Teologie ortodoxă din Cluj-Napoca*, XII (2008-2009), pp. 351-371.
182. Naclad, pr., Constantin, *Educația religioasă în cadrul slujirii preoțești*, Editura Trinitas, Iași, 2007.
183. Naluparayil, Jacob, Chacko, *The identity of Jesus in Mark. An essay on narrative Christology*, Jerusalem, 2000.
184. Nanu, Adina, „Olga Greceanu. Pictoriță, scriitoare și predicator ortodoxă”, *Rost*, 87 (2010), pp. 31-32.
185. Necula, Constantin, *Propovăduire și educație socială*, Editura Andreiana, Sibiu, 2010.
186. Necula, Constantin, *Formare pentru propovăduire*, Editura Tehno Media, Sibiu, 2013.
187. Necula, Nicolae D., *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. II, Editura Trinitas, București, 2014.
188. Necula, Nicolae D., „Gânduri și amintiri despre profesorul dr. Teodor M. Popescu”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2009, pp. 421-423.
189. Necula, Nicolae D., „Cultura preotului – condiție esențială a succesului pastoral în vremea noastră”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Justinian Patriarhul a Universității din București*, Editura Universității din București, București, 2002, pp. 311-324.
190. Necula, Nicolae D., „Învățământul teologic universitar din România – obiective și priorități”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2005, pp. 391-395.
191. Necula, Nicolae D., „Patriarhul Justinian Marina – ctitor de învățământ teologic românesc”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2001, pp. 21-35.
192. Negovan, Valeria, *Introducere în psihologia educației*, Editura Curtea Veche, București, 2003.
193. Negroiu, Ioan, „Predică și predicator în zilele noastre”, *Îndrumătorul bisericesc*, Oradea, 1984, pp. 76-80.
194. Popescu-Neveanu, Paul, *Dicționar de psihologie*, Editura Albatros, București, 1978.
195. Nicolae, Jan, „«...Pâinea aceasta este ca o catapeteasmă...». Omilia Sfântului Grigorie Palama despre euharistie și cuminecare în contextul operei sale omiletice”, în: Picu Ocoleanu, Nicolae Răzvan Stan (eds.), *Teologie și viață isihastă în opera Sfântului Grigorie Palama*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010, pp. 225-272.
196. Nicolau, Adrian, *Psihologie*, manual pentru clasa a X-a, Editura Polirom, Iași, 2000.
197. Niculcea, Adrian, *Disputa dintre Varlaam și Palama și consecințele ei asupra Ortodoxiei moderne*, în vol. „Teologie și viață isihastă în opera Sf. Grigorie Palama”, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010, pp. 293-326.
198. O'Meara, John J., *La jeunesse de Saint Augustin. Introduction à la lecture des Confessions*, Éditions Universitaires, Fribourg, 1988, pp. 77-115.

199. Okulik, Luis, „Rolul familiei creștine în evanghelizare culturii europene”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2011, pp. 79-84.
200. Olaru, Nicoleta, „Dorințele părinților și aptitudinile copiilor”, *Ziarul Lumina*, 16 ianuarie 2015, p. 5.
201. Opre, Dana, *Psihologie generală și psihologia personalității*, suport pentru curs tehnoredactat, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, 2003.
202. Opriș, Monica, *Religie, morală, educație. Perspective teologice și pedagogice*, Editura Basilica, București, 2011.
203. Paleologu, Alexandru, *Despre lucrurile cu adevărat importante*, Editura Polirom, Iași, 1998.
204. Palma, Wilfredo, *Long-memory time series. Theory and methods*, John Wiley & Sons, New Jersey, 2007.
205. Panaghiotis, Hristofor, *Smerenia creștină*, Editura Panaghia, Suceava, 2004.
206. Panagoret, Oana, Armeanu, M., C., *Tehnici de superînvățare*, Editura Tipoalex, Alexandria, 2001.
207. Pană, Marin, „Activitatea omiletică a Fericitului Augustin”, *Biserica Ortodoxă Română*, 11-12 (1973), pp. 1252-1262.
208. Pascal, Blaise, *Cugetări*, trad. și note de George Iancu Ghidu, studiu de Ernest Stere, Editura Științifică, București, 1992.
209. Patapievici, Horia-Roman, *Despre idei & blocaje*, Editura Humanitas, București, 2007.
210. Pavel, Constantin, *Sfântul Vasile cel Mare, închinare la 1600 de ani de la săvârșirea sa*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1980.
211. Părăian, Teofil, *Credința mărturisitoare*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2009.
212. Păunoiu, Augustin, „Fericitul Augustin, marele orator african”, *Ziarul Lumina*, 14 iunie 2008, <http://www.ziarullumina.ro/documentar/fericitul-augustin-marele-orator-african>, data accesării: 19.08.2013.
213. Păunoiu, Augustin, „Fericitul Augustin și valoarea nemuritoare a cuvântului”, *Ziarul Lumina*, 05 octombrie 2009, <http://ziarullumina.ro/patristica/fericitul-augustin-si-valoarea-nemuritoare-cuvantului>, data accesării: 05.05.2014.
214. Peck, M. Scott, *Psihologia minciunii. Speranța de a vindeca răul uman*, trad. de Lucian Popescu, Editura Curtea Veche, București, 2002.
215. Peterson, Jordan, *12 reguli de viață. Un antidot la haosul din jurul nostru*, trad. de Florin Tudose și Vlad Vedeanu, Editura Trei, București, 2018.
216. Petrescu, Nicolae, *Omiletica. Manual pentru seminariile teologice*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
217. Piaget, Jean, *La psychologie de l'intelligence*, Paris, 1947.
218. Plămădeală, †Antonie: „Preotul în fața lui Hristos, în fața propriei conștiințe și în fața lumii”, în: *Vocație și misiune în vremea noastră*, Sibiu, 1984.
219. Popescu, Adrian N., „Profesorul Teodor M. Popescu. O sută de ani de la naștere și douăzeci de ani de la moarte”, *Biserica Ortodoxă Română*, 4-6 (1993), pp. 84-91.
220. Popescu, Adrian N., „Profesorul Teodor M. Popescu (1893-1973). Personalitate ilustră a teologiei și spiritualității noastre românești”, cuvânt introductiv la Teodor M. Popescu, *Meditații teologice*, Editura Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, 1997.
221. Popescu, Dumitru, „Pocăința ca refacere a legăturii credincioșilor cu Dumnezeu și cu semenii”, *Biserica Ortodoxă Română*, 9-10 (1971), pp. 122-128.

222. Popescu, Emilian, „Teodor M. Popescu. Câteva amintiri ale unui fost student”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2009, pp. 413-419.
223. Popescu, Teodor M., *Primii didascoli creștini*, în vol. „Biserica și Cultura”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
224. Popescu, Teodor M., „Colaboratorii preotului”, *Biserica Ortodoxă Română*, 7 (1955), pp. 627-649.
225. Popescu, Teodor M., *Meditații teologice*, Editura Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor, 1997.
226. Popescu-Neveanu, P., *Dicționar de psihologie*, Editura Albatros, București, 1978.
227. Popovici, Justin, *Epistolele Sfântului Ioan Teologul*, Editura Bizantină, București, 1998.
228. Preda, Radu, „Mitropolitul Bartolomeu sau prețul libertății”, *Tabor* V, 1 (2011), pp. 38-40.
229. Pufu, Gheorghe, „Iubirea aproapelui după Epistolele Sfântului Apostol Ioan”, *Mitropolia Olteniei*, 4 (1987), pp. 38-44.
230. Puig, Armand, *Iisus: un profil biografic*, Editura Meronia, București, 2006.
231. Quiamzade, Alain, Mugny, Gabriel, Butera, Fabrizio, *Psychologie sociale de la connaissance. Fondements théoriques*, Presses universitaires de Grenoble, 2013.
232. Raad, Elia, „Familia creștină în Orientul mijlociu: valori și provocări”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2011, pp. 139-145.
233. Radoslavescu, Grigore, „Tableta de observator: IQ + EQ = ?”, *Ziarul Lumina*, 21 august 2007, p. 8.
234. Radu, Simion, „Despre lectura preotului”, *Mitropolia Ardealului*, 11-12 (1959), pp. 902-907.
235. Rămureanu, Ioan, „Profesorul Teodor M. Popescu”, *Studii Teologice*, 1-2 (1982), pp. 47-48.
236. Reale, Giovanni, *Istoria filozofiei antice*, vol. II: *Sofiștii, Socrate și micii socratici*, trad. de Cristian Șoimușan, Editura Galaxia Gutenberg, București, 2009.
237. Remete, George, „Familia în concepția creștină – câteva considerații”, în: *Familie, filantropie și etică socială. Parteneriatul Stat-Biserică în Asistența Socială* (Referatele simpozionului teologic internațional organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității „1 Decembrie 1918” Alba-Iulia – 6-8 mai 2011), vol. I, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2011.
238. Robu, Ioan, *Sfinții ne învață*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice, București, 1996.
239. Roediger, H. L., Zaromb, F. M., Goode, M. K., „A typology of memory terms”, in: John H. Byrne (ed.), *Learning and memory, a comprehensive reference*, Oxford, 2008, pp. 11-24.
240. Rogoti, Eugen, „Cântarea bisericească și duhovnicia”, *Ziarul Lumina*, 10 august 2018, <http://ziarullumina.ro/cantarea-bisericeasca-si-duhovnicia-136151.html>, data accesării: 08.04.2019.
241. Rose, Serafim, *Locul Fericitului Augustin în Biserica Ortodoxă*, trad. de Constantin Făgețan, Editura Sophia, București, 2002.
242. Runciman, Steven, *Marea Biserică în captivitate*, trad. de Mihai-Silviu Chirilă, Editura Sophia, București, 2013.
243. Runciman, Steven, *Istoria cruciadelor – vol. I. Cruciada I și întemeierea regatului Ierusalimului*, trad. de Ovidiu Cristea, Marian Coman și Maria Pakucs-Wilcocks, cuvânt introd. de Ovidiu Cristea, Editura Nemira, București, 2014.

244. Saint-Éxupery, Antoine de, *Citadela*, trad. de Șerban Florea, Editura RAO, București, 2006.
245. Savu, †Teofan, „Mitropolitul Bartolomeu. Curajul mărturisitor al unui arhiereu”, *Tabor* V, 1 (2011), pp. 5-7.
246. Săpun, Ion Viorel, „Glasul Domnului între strigătul credinței și urletul pustiei”, *Bucuriile Harului*, 2 (2010), p. 3.
247. Secaș, Gheorghe, *...toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!*, Sibiu, 1931.
248. Schaffer, Rudolf, *Introducere în psihologia copilului*, traducere de Thea Ionescu, Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2010.
249. Schmemmann, Alexander, *Din apă și din duh*, Editura Symbol, București, 1992.
250. Schmemmann, Alexander, *Din apă și din Duh. Un studiu liturgic al Botezului*, trad. de Alexandru Mihăilă, Editura Sophia, București, 2009.
251. Scriban, Iuliu, *Priveliști din câmpul Omileticii*, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1929.
252. Scrima, André, *Despre isihasm*, trad. de Maria-Cornelia Ică, Anca Manolescu, Toader Saulea și Sorana Corneanu, Editura Humanitas, București, 2003.
253. Shigesuke, Taira, *Bushido Shoshinshu*, trad. de Thomas Clearly, Editura Humanitas, București, 2008.
254. Simmons, Aaron, „In defense of the Moral Significance of Empathy”, *Ethical Theory and Moral Practice*, 17 (2014), pp. 97-111.
255. Špidlík, Tomáš, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. III. Monahismul*, trad. de Ioan Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2000.
256. Stanciu Vasile, „Teologia muzicii liturgice în literatura de specialitate”, în: Viorel Sava, Lucian Petroaia (coord.), *Vocație, slujire, jertfelnicie. Cinstire și recunoștință Părintelui prof. dr. Nicolae D. Necula la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Editura Basilica, București, 2014, pp. 465-478.
257. Stanciu Vasile, „Înnoirea liturgică în teologia contemporană”, *Tabor*, 7 (2011), pp. 35-40.
258. Stăniloae, Dumitru, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2002.
259. Stăniloae, Dumitru, *Teologia dogmatică ortodoxă*, vol. II, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.
260. Stăniloae, Dumitru, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Editura Omniscop, Craiova, 1993; republicată în: *Opere complete*, IV, Editura Basilica, București, 2013.
261. Stăniloae, Dumitru, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, vol. I-II, București, Editura Cristal, 1995.
262. Stăniloae, Dumitru, *O teologie a icoanei. Studii*, ediție îngrijită de Ștefan Ionescu-Berechet, Editura Fundației Anastasia, București, 2005.
263. Stăniloae, Dumitru, *Cultură și duhovnicie. Articole publicate în «Telegraful Român»*, vol. III (1942-1993) (*Opere Complete*, III), Editura Basilica, București, 2012.
264. Stăniloae, Dumitru, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006.
265. Stăniloae, Dumitru, *Cuvânt înainte la Filocalia* vol. I, Sibiu, Institutul de arte grafice Dacia Traiana, 1947, p. V-VI.
266. Sternberg, Robert J., „CAT: A program of comprehensive abilities testing”, in: *Changing Assessments. Alternative views of aptitude, achievement and instruction*, Springer Science+Business Media, New York, 1992.
267. Stoian, Petru, *Metodologia redactării și prezentării predicii*, teză de doctorat, ms. comp., 2011.

268. Stoina, Liviu, „Desăvârșirea creștină după Sfântul Simeon Noul Teolog”, *Studii Teologice*, 5-6 (1985), pp. 390-407.
269. Stroescu-Stănișoară, Nicolae, „La moartea părintelui Galeriu”, *Rost*, 21-22 (2004), pp. 18-21.
270. Suroj, Antonie de, *Taina iubirii*, trad. de Adrian Tănăsescu-Vlas, Editura Sophia, București, 2009.
271. Suroj, Antonie de, *Despre credință și îndoială*, trad. de Mihai Costiș, Editura Cathisma, București, 2007.
272. Suroj, Antonie de, *Despre întâlnirea cu Dumnezeu*, trad. de Mihai Costiș, Editura Cathisma, București, 2007.
273. Șebu, Sebastian, „Fericitul Augustin, predicator al unității Bisericii”, *Studii Teologice*, 3-4 (1969), pp. 232-244.
274. Tadei, Starețul, *Pace și bucurie în Duhul Sfânt*, trad. de Valentin Petre Lică, Editura Predania, București, 2010.
275. Tadei, Starețul, *Cum îți sunt gândurile așa îți este și viața*, trad. de Valentin Petre Lică, Editura Predania, București, 2010.
276. Teleanu, Bogdan-Aurel, *Metaforă și misiune. Valorificarea literaturii laice în predica românească*, Editura Trinitas, Iași, 2007.
277. Teșu, Ioan C., „Familia contemporană – între ideal și criză”, *Studii Teologice*, 1 (2011), pp. 69-96.
278. Teșu, Ioan C., *Frumusețea și sublimitatea preoției creștine*, Editura Doxologia, Iași, 2010.
279. Tia, Teofil; Pașca, Maria *Psihologie pastorală (I) – Repere psihologice ale consilierii pastorale*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2007.
280. Tia, Teofil, „Criza Pastoralii ca disciplină teologică”, *Inter I*, 1-2 (2007), pp. 204-214.
281. Tia, Teofil, „Mutații de paradigmă culturală în lumea postmodernă – Noua exigență de «fertilizare creștină» a culturii”, *Mitropolia Olteniei*, 5-8 (2003), pp. 78-89.
282. Tia, Teofil, „(Re)Inițierea creștină sub eroziunea deconstructivă postmodernă”, *Altarul Reîntregirii*, 1 (2011), pp. 73-86.
283. Toader, Ioan, *Metode noi în practica omiletică*, Editura Presa Universitară Clujeană, București, Cluj-Napoca, 1997.
284. Toader, Ioan, *Retorica amvonului*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002.
285. Tselenghidis, Prof. Dimitrios, „Teologia ortodoxă și învățământul superior astăzi”, *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă Patriarhul Justinian*, Editura Universității din București, 2004, pp. 285-296.
286. Ursu, Liliana, „Cerul pe dinăuntru – Portret Olga Greceanu”, *Rost*, 87 (2010), nr. 87.
287. Vasilachi, Vasile, *Dela Antim la Pocrov – mărturii și mărturisiri* (Cuvântul vieții), Detroit, Michigan, f.a.
288. Vizitiu, Mihai, „Rolul și importanța familiei în educația copiilor”, în: *Bucuria nunții binecuvântate. Cateheze pentru familia creștină*, Editura Cuvântul Vieții, București, 2011.
289. Ware, Kallistos, „Educația teologică în Sfânta Scriptură și la Sfinții Părinți”, în: Cătălin Pălimaru (ed.), *Părinții Bisericii între teologie și cultură*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, pp. 11-30.
290. Weiskotten, Herbert T., *Sancti Augustini Vita Scripta a Possidio Episcopo*, edited with revised text, introduction, notes and an english version, Princeton University Press, London, 1919.

291. Wenke, Dorit, Frensch, A., Peter, „Is success or failure at solving complex problems related to intellectual ability?“, in: Janet E. Davidson and Robert Sternberg (eds.), *The Psychology of problem solving*, edited by Cambridge University Press, 2003, pp. 87-186.
292. ***, „Valeriu Anania – Cronologie”, *Rost*, 95-96 (2011), pp. 13-18.
293. ***, *Aux sources de la morale conjugale*, Editions J. Duculor, S. A. Gemloux, Paris, 1967.
294. ***, *Catehism creștin ortodox*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990.
295. ***, *Coloana infinită. Din gândirea română modernă*, ediție îngrijită, prefață, indici și note de Alexandru N. Stănculescu-Bârda, Editura Albatros, București, 1987.
296. ***, *Cugetări engleze*, antologie, traducere, indice de autori și titluri, indice tematic, bibliografie de Horia Hulban, Brândușa Popescu, Dumitru Dorobăț, Editura Albatros, București, 1980.
297. ***, *Cugetări și reflecții despre cultură și civilizație*, antologie de Eusebiu Mihăilescu, Editura Albatros, București, 1984.
298. ***, *Curajul în proverbele și cugetările lumii*, antologie realizată de Stela Iancu și Irina Iancu, Editura Albatros, București, 1982.
299. ***, *Datoriile preoților*, trad. de Constantin Mavrula, Editura Bizantină, București, 2011.
300. ***, *Enciclopedia Ortodoxiei românești*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010.
301. ***, *Gânduri nemuritoare. Proverbe și cugetări poloneze*, ediție îngrijită și prefațată de Nicolae Mareș, Editura Albatros, București, 1986.
302. ***, Isihast Anonim, *Vedere duhovnicească*, trad. de Constantin Coman, București, Editura Bizantină, s.a.
303. ***, *Învățăături ale Bisericii Ortodoxe*, Timișoara, 1987.
304. ***, *Mari duhovnici români despre rugăciune*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2005.
305. ***, *Miere și fiere. Cugetări, aforisme, paradoxuri*, antologie de Ion Borlan, pref. de Horia Hulban, București, Editura Albatros, 1982.
306. ***, Ministerul Educației Naționale, Consiliul Național pentru curriculum, *Programă școlară pentru clasa a IV-a. Limba și literatura română*, București, 2005.
307. ***, Ministerul Educației Naționale, Consiliul Național pentru curriculum, *Programă școlară pentru clasa a IV-a. Matematică*, București, 2005.
308. ***, *Pagini alese din oratorii greci: Andocide, Lisisas, Isaios, Isocrate*, vol. I, antologie, note biografice și traducere de Andrei Marin, prefață și note explicative de Maria Marinescu-Mihu, Editura pentru Literatură, București, 1969.
309. ***, *Patericul egiptean*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
310. ***, *Patericul Mare. Apoftegmele Părinților pustiei – colecția tematică*, trad. Constantin Coman, Editura Bizantină, București, 2016.
311. ***, *Patericul de la Optina*, trad. de Cristea Florentina, Editura Egumenița, Galați, 2012.
312. ***, *Pelerinul rus*, trad. de Paulin Lecca, Editura Sophia, București, 2002.
313. ***, *Proverbe, cugetări, definiții despre educație*, ediție îngrijită de Eusebiu Mihăileanu, pref. de Nicolae Radu, Editura Albatros, București, 1978.
314. ***, *Proverbe lumii despre calități și defecte*, ediție îngrijită de Mircea M. Duduleanu, Editura Albatros, București, 1978.
315. ***, *Proverbe, maxime și aforisme arabe*, antologie, prefață, traducere și note de Nicolae Dobrișan, Editura Albatros, București, 1976.
316. ***, *Psihologie*, manual pentru clasa a X-a, Editura Polirom, Iași, 2000.

317. ***, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivat și grade didactice*, Editura Polirom, Iași, 2005.
318. ***, *Scrieri filocalice uitate*, trad. de Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2007.
319. ***, *Spicuri din înțelepciunea spaniolă*, ediție îngrijită de Medeea Freiberg, Editura Albatros, București, 1976.
320. ***, *Trei secole de paradox*, prefață de Silvian Iosifescu, selecție și traduceri de Eugen B. Marian, Editura Albatros, București, 1983.

III. Dictionaries

1. *Larousse – Marele Dicționar al psihologiei*, Editura Trei, București, 2006.
2. *DEX-ul (Dicționarul explicativ al limbii române)* Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Alexandru Rosetti”, Editura Univers enciclopedic, București, 1998.
3. Carrez, Maurice; Morel, François, *Dicționar grec-român al Noului Testament*, trad. de Gheorghe Badea, Societatea Biblică Interconfesională din România, București, 1999.

IV. Internet sources

1. <http://www.ziarullumina.ro>
2. <http://archive.org/index.php>
3. http://www.intelepciune.ro/citate_celeb्रे_maxime_cugetari_despre_Discretie_178.html (16.09.2013).